

DEBRECZENI UJSÁG

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2.40 P. NEGYED-ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 10, VASÁRNAP 20 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVARY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG. UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL: KOSSUTH U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Ma féláru szelvényes napot tart a Vigszinház

(Szelvény a 4-ik oldalon.)

Tüzek az éjszakában

Pár esztendővel ezelőtt, mikor az első revíziós tüntetéseket rendezték Magyarországon, valahogy magunk se vettük túlkomolyan ezeket a demonstrációkat. Nem sok eredményt nem sok kézzelfogható valóságot vártunk attól a revíziótól, amely békés uton, vér és vas nélkül akarja visszahozni a történelmi Magyarország kisebb vagy nagyobb darabját. Abban az időben Európa még a háboru utáni győzelmi mámor napjait élte, a konjunktúra aranyos verőfényében sütkérezgetett s kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy tudomásul vegye a magyarok meg-megismétlődő nyugtalankodását. És nem sokat törődtek a magyar revízióval a szomszédaink se, akik állig fégyverben, a rohamsisakok biztonságát alól gúnyosan mosolyogták mint akarja kis-Magyarország néhány plakáttal, felhívással, újságcikkkel és ünneplő szónoklattal megváltoztatni a világ folyását.

Azóta Európára ráfékt a nyomor, inség, a gazdasági válság léghideg éjszakája s a pusztulás vihar-szele egyszeriben elérte azt, amit a magyar tiltakozások, kiáltványok még nagyon, de nagyon hosszú idő múlva se tudtak volna megközelíteni. A nagy világ fölött elfekvő híd, az nyirkos sötétben egyre-másra gyúlnak a tüzek, egyre-másra szikráznak fel a magyar igazság tüntető rakétái. Rothermere után Benito Mussolini, Borah szenátor s legutóbb a legjelentékenyebb angol államférfi, Winston Churchill gyújtják meg a magyar igazság szent szövegét s nem hisszük, hogy tévednénk, — mikor azt írjuk, — hogy a magyar revízió nagy barátainak sora nem zárult le még Winston Churchillal. A nyomor, s nyilóds vihar-szele minél több országon sepernek át, egyre többen és többen fogják érezni, látni, hogy ezek a jejes áramlatok innen indulnak utra a Tiszára, Duna mellől s fagyasztani, dermedteni fognak egészen addig, míg bennük a Danamedence halálra itélt népeinek sóhaja didereg, pusztítani és gyilkolni fognak, viszik a romlás és halál miazmáit szerte a világra, amíg ez a világ minden európai romlás és nyomor okát, Trianont meg nem szünteti.

S a magyar igazság egyre magababrára lépő csillagának tiszta tüze mellett gyúlnak már új lángok is: a gyűlölet, irigység tüzei, a mesterségesen szított anti-revizio furcsa tüzi-fátékai, amelyek árnyéka alatt Nagyváradon napidíjért összecsisztított oláh parasztok revíziót üvöltöttek — egész a Tiszáig! S Szent

László városában körülhordozták a Titulescui sátn-propaganda zászlóit, amelyeken ott a felírás: Békét akarunk! Csak éppen arról hallgat az oláh propaganda, hogy ezeket a zászlókat, ezeket a békét követelő felírásokat az Univerul című lap útján az a francia hadiipari érdekelt-ség készítette el, amelynek sokkal inkább zsebéreke Európában esetleg tízmillió mi hősi halott, mint az igaz béke.

A békék békéjét, a nyugalmat, munkát, kényeret az a revízió jelentti, amelyet mi hirdettünk Európának és amelynek eljöttében most

már bizhatunk mi is. A rabló injurta békétlenségével, titkos háborújával szemben ma már mi magyarok vagyunk Európában az igazság békéjének, a nyugalom, a munka, boldogság nemes pacifizmusának apostolai. A mi békénk nem bosszat nem erőszakot jelent, a mi békénk az ezeresztendő kenyer boldogságra lesz nemcsak magyarnak, de románnak, tótnak, rácnak is. Attól a Magyarországtól, amely ezer esztendeig békében élt minden nemzetiségét, nem kell félni Nagyváradon, Kolozsváron, de még Gyulafehérváron sem, ha egyszer újra elfoglalja jogos

birtokát. Mi nekünk, akik az igazság meztelen pallosát forgatjuk életért, jogért, erkölcsi lehetetlenség az erőszak szuronyán jogtalanságot, erőszakot, vagy bosszuállást vinni arra a földre, amelyen tíz évszázadon át csak a bölcsek békéjével országolt ez a magyar faj.

Békét akarunk! — mondják odaát Titulesca váradi nagygyűlésén. Mi pedig ma már felemelt fejvel hirdetjük meg Várad és Európa felé. A Schneider et Creusot hadigyárak békéjével szemben az igazi békét az igazságos békét, — Trianon revízióját — igenis mi akarjuk.

„Kötelességem előmozdítani a keresztény ifjúság jövőjét“

hangsúlyozta Hóman Bálint a debreceni egyetemi mozgalmakról mondott hatalmas beszédében

A kultuszminiszter megállapította, hogy az ifjúság mozgalmának súlyos szociális okai vannak

Budapest, november 29. A képviselőház keddi ülése iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg tekintettel arra, hogy Hóman Bálint kultuszminiszter már előre jelezte, hogy ezen az ülésen fogja kifejezni álláspontját a debreceni egyetemi diákmozgalmak ügyében. A nagy érdeklődéssel várt nyilatkozatra az ülés végén, a naprendi vitánál került sor, amikor Pakots József szövegét a debreceni egyetemen történt incidensek ügyét. Pakots azzal kezdte beszédét, hogy országos érdekből feltétlenül szükségesnek tartja a Debrecenben történt izgalmas események körülményeinek tisztázását. Elégtételt kell szolgáltatni az igazságnak. —

mondotta, — mert nem tartja igazságosnak, hogy a zsidó egyetemi hallgatókat a hátsó padokba ültetik, mintha bélpoklosok volnának, ez nagyon hasonlít a középkori gettórendszerhez. Különösnek tartja, hogy az idén felborult az egyetemen a nyugalom, de a legkülönösebb az, hogy rossznéven veszik a zsidóktól, ha tiltakoznak a verekekért és párbaj utján elégtételt próbálnak szerezni a sértésekért. A sajtót okolják a verekedésekért s utólag azt kezdi megállapítani, hogy mindaz, ami történt, tulajdonképpen nem is történt meg. Kérte a kultuszminisztert, hogy teremtsen rendet az egyetemen.

hogy saját hatáskörében nem tudja a rendet fenntartani igénybevetve a rendőrség segítségét is.

Helyreállt a rend

— A vizsgálat folyamatban van. Amikor híre jött, hogy a zavargások tartanak, a miniszterelnök urral egyetértőleg kiadtam egy nyilatkozatot, hogyha 24 óra alatt a rend helyre nem áll, az egyetemet bezárjuk. Erre

a rend helyreállt

Szily államtitkár leküldtem Debrecenbe. Az államtitkár tegnap megérkezett, referált, a vizsgálat azonban még nincs befejezve és így a részletekről téjékoztatást nem adhatok. A vizsgálat eredménye szerint az egyetemi diákszervezetek távol állottak a verekedéstől.

Voltak ugyan a verekedők között diákszervezeti tagok is, legnagyobb részük azonban szervezeten kívül állók köréből került ki. Voltak köztük nem egyetemi hallgatók is. Például

volt egy nem egyetemi hallgató zsidó fiatalember is, aki párbajra hívta ki az egyetemi magántanárt.

Gál Jenő: M köze ennek ehhez? Hóman kultuszminiszter (a baloldal felé): Az urak úgy aposztrofálnak engem, hogy én az igazság és törvény ellenére működök, hogy nem akarok és nem tudok rendet csinálni. A debreceni egyetemen azonban a

A kultuszminiszter beszéde az ifjúság mozgalmáról

Hóman Bálint kultuszminiszter azonnal válaszolt:

— Pakots József képviselő ur szavaira ugyanazt válaszolhatom — mondotta — amit néhány héttel ezelőtt Gál Jenőnek ugyanilyen tárgygya, hozzám intézett kérdésére mondtam. Én a törvénytisztelet és az igazság álláspontján vagyok, bármennyire is helytelenítik is az urak. Minden olyan törekvést, amely arra irányul, hogy az egyetem valamelyik polgárát a tanulás szabadságában megakadályozzanak, eltétek, megakadályozok és megfoglok. Ezt mondtam négy héttel

Fábián Béla: Sok sikere volt velünk! Gál Jenő: Másnap megint verekedtek. (Nagy zaj.)

Hóman Bálint: A törvény keretei között megindítottam a vizsgálatot.

Nem vagyok hajlandó beleavatkozni az egyetem autonómiájába.

csak akkor, ha az egyetemi tanácsok képteleneknek mutatkoznak a rend fenntartására. Ezért az egyetemi tanácsokat hívta míel a rend megőrzésére. Debrecenben az első incidens alkalmával megindította a vizsgálatot a rektor. Rugonfalvi Kiss Ist.

Amikor a rektor ugy látta,

A

llér

rend helyreállt.

— A debreceni egyetem megmozdulásából kifolyólag az összes egyetemek keresztény diákjainak nagy csoportja, körülbelül

7-8000 ember megmozdult és az eredeti numerus clausus fenntartását kívánja.

Amint látjuk tehát, itt mélyreható társadalmi mozgalomról van szó. Súlyos szociális és gazdasági bajok vannak, a magyar diákok súlyos anyagi körülmények között élnek.

Hóman kultuszminiszter:

A magyar diákságon segíteni kell, mert a magyar diákság sorsa a magyar jövő sorsa.

Amikor a magyar diákság látja, hogy az életben nem tud elhelyezkedni, akkor izgatott kedélyállapotban van és ez az izgatott kedélyállapot robbantotta ki a debreceni eseményeket. Debrecenben azonban speciális helyzet uralkodik a zsidó ifjúság képezi ott a gazdaság társadalmi réteget.

A szegény keresztény diákságban bizonyos elkeseredés támad, amikor látja, hogy a zsidó diákok száma egyre növekszik.

A numerus clausus törvény már nincs olyan állapotban, mint tizenkét évvel ezelőtt. A debreceni egyetem orvosi fakultásán 27 százalék a zsidó hallgatók száma. De méltóztatnak olvasni az újságokból a bécsi és berlini egyetemek vereségeiről és akkor látni fogják, hogy egész Közép-Európában van ilyen mozgalom.

Felkiáltások a baloldalon: Más példákért miért nem mennek külföldre?

Fábián Béla: Miért nem nézi az olasz egyetemet?

Hóman Bálint: Mert ott rend van az egyetemen.

Óriási derültség támad a Ház bal oldalán a miniszternek a kijelentésére.

Hóman Bálint: Minden törvényes hatalommal megakadályozok és meztörök minden rendbontást, ami az egyetemen előfordul. Minden eszközzel biztosítani fogom a tanulás szabadságát az egyetem minden diákja számára, társadalmi és felekezeti különbség nélkül. Ezzel szemben **eltek és megakadályozok minden olyan törekvést ami a keresztény diákság egyetemét akarja felelőssé tenni egyesek cselekedeteiért.**

Mert ilyen jelenségek mutatkoznak.

Hóman Bálint kultuszminiszter:

A legitim diákegyesületek a rend helyreállításában közreműködtek és vezetőségük higgadságának köszönhető hogy az események el nem fajultak.

(Viharos ellentmondások a baloldalon.) A zsidó diákok tanulási szabadságát megvédeni kötelességem, de éppen ilyen

kötelességem előmozdítani a keresztény diákok ötvölét és jelen állapotukon segíteni.

Ismét valami erővel zúdul fel a lármára az ellenzés padsoraiban.

Gál Jenő: Miért tesz különbséget?

Hóman Bálint kultuszminiszter: Az egyik oldalon is, a másik oldalon is

védeml kívánom az ifjúságot és ha a magyar ifjúság látni fogja hogy szociális intézkedések történnék érdekében, akkor remélem hogy ezek az izgatott kedélyek le fognak higgadni és megszűnnek a zavargások. Bejelentem, hogy

konkrét javaslatokat fogok tenni a közeljövőben.

Lukács Béla: És akkor Fábián is meg fog nyugodni.

Hóman Bálint kultuszminiszter: Mindkét oldalon voltak okok amelyek kiváltották ezt az elkeseredett állapotot. De ha a keresztény diá-

kok oldalán izgalom, idegesség van és ebben a lelki állapotban kirobbanások történnek, ezért az egész fiatalságot felelőssé tenni nem lehet.

A kormány törekvése az, hogy a rend az egész vonalon helyreálljon és ebben az irányban felhasznál-

minden rendelkezésre álló eszközt. Hóman Bálint kéri válasza tudomásul vételét.

Bessenyei Zenő alelnök felolvastatja az nditványt és interpellációs könyvet, mire az ülés fél három után befejeződik.

Schleicher tábornok kormányalakítási kísérlete meghiúsult

Berlin, november 29.

Politikai körökben csak holnapra várják a döntést az új birodalmi kancellár személyéről, ha a birodalmi véderőminiszter és Hitler Adolf között addig végetér az eszmecsere. Alttalában azt hiszik, hogy a megbeszélések holnap délelőtt lezárulnak. Nemzeti szociálista körökben ma azt a felvilágosítást adták, hogy ilyen megbeszélésekről semmit sem tudnak. Kötségtelen, hogy Hitler holnap reggelre Berlinbe várják, Schleicher tábornokkal való összejövetele után kerül sor a birodalmi elnökkel a döntő konferenciára, amelyen Meißner dr államtitkár, Papen birodalmi kancellár és

Schleicher tábornok vesz részt. — Ugyanezek már ma is folytattak megbeszélést. Nemzeti szociálista körökben nem hiszik, hogy a megbeszélés alkalmával Hitler ígéretet tesz arra, hogy tolerálja Schleicher kabinetjét. Ebben az esetben a birodalmi elnök számára a kérdés már csak az, hogy a birodalmi kormány újalakításával Papen birodalmi kancellárt, vagy Schleicher tábornokot bizza-e meg. Erre a kérdésre ma este még nem lehet válaszolni. Megállapítható, hogy tisztán hangulat szerint ítélve, ma este elsősorban Papen birodalmi kancellárról van szó.

Dréh Imre mentelmi jogát felfüggesztette a képviselőház

Budapest, november 29.

A képviselőház keddi ülésén az új választásokra vonatkozó bejelentések után a Dréh ügy folytatódás tárgyalása következett. Erőd-Harrach Tihamér kérte, hogy a mentelmi bizottság javaslatát fogadják el.

Az elnök Bródy Ernő halasztó indítványát tette fel szavazásra, majd enunniálta, hogy a Ház hivatali sikasztás büntette és kétrendbeli hűtlen

kezelés büntette miatt kikért Dréh Imre mentelmi jogát felfüggesztette. Több mentelmi ügy letárgyalása után az elnök napirendi indítványt tett, amely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja, napirendjén a kérvényügyi bizottság jelentésével és több mentelmi ügy tárgyalásával.

A napirendi vitáról lapunk első oldalán számolunk be.

A magyar ifjúság köszönete a kultuszminiszterhez beszédéért

Budapest, november 29.

A Magyar Nemzeti Diákszövetség Hóman Bálint kultuszminiszterhez, a parlamentben elmondott beszéde után a következő táviratot intézte:

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Fogadjon Nagyméltóságod a magyar egyetemi és főiskolai ifjúság összességének hódolatleljes köszönetét a parlament-

ben elmondott beszédéért. A legnagyobb boldogsággal tölt el bennünket ez az esemény, minthogy ezuttal miniszteri székéből jött a tárgyilagosság és a megértő jóindulat hozzánk. Ez a tény sok halálra kötelez bennünket. Nagyméltóságod iránt a legmélyebb tisztelettel a Magyar Nemzeti Diákszövetség.

Vasárnap ünnepli tíz éves jubileumát a debreceni MANSz

Tormay Cecil is résztvesz az ünnepélyen

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Ebben az évben ünnepli meg a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja fennállásának tíz éves jubileumát, amely alkalommal nagyszabású hangversenyt, majd diszkógyűlést tartanak. A hangverseny december 3-án, szombaton este lesz az Arany Bika disztermében, igen magas színvonalú műsorral, amelynek keretében fellép Gonda Gizella, az országos hírű fővárosi operanékesnő, valamint Papp Jenő, az ismert rádió krónikás. Szerepel a hangversenyen a Gaálffy-Buza-Erdész trió. A rész-

letes műsort legközelebb fogjuk közölni. A hangverseny iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Másnap, vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel tartja meg a MANSz debreceni csoportja a jubilaris diszkógyűlést a vármegyeháza disztermében s ez egyúttal tisztújító közgyűlés is lesz. Erre az alkalomra Debrecenbe érkezik Tormay Cecil, a MANSz országos elnöke, valamint gróf Ráday Gedeonné és Csiky Jánosné. Ezen a gyűlésen fogják a MANSz debreceni csoportjának elnökévé választani báró Vay Lászlóné, a főispán feleségét.

Téli gazdasági iskola Balmazújvároson

Hajdu vármegyében a földmivélségi miniszter egy három hónapos téli gazdasági tanfolyam rendezését határozta el s a szervezés munkájával a m. kir. Gazdasági Felügyelőséget bízta meg. Surgóth Jenő a gazdasági felügyelőség főnöke a tanfolyam helyéül Balmazújváros községet jelölte ki. A tanfolyamra 40 fiatal gazda jelentkezett. Az iskola ünnepélyes megnyitása november 28-án történt meg.

melnyen részt vettek a különböző felekezetek lelkeszei, a községi előljárók is. Dr Ethey László főszolgabíró szép üdvözlő beszédében köszönetet mondott Surgóth Jenőnek, hogy a tanfolyam helyéül járásának legnagyobb községét, Balmazújvárost jelölte ki. Surgóth kir. gazdasági főtanácsos felkes beszédében ismertette a tanfolyam célját és azt ünnepélyesen megnyitotta a földmivélségi miniszter nevében. Az iskola vezetésével Geréby György kir. kazd. s. felügyelő van megbízva.

Körödy István pénzügyigazató Derecskére utazott

Ismeretes, hogy a derecskei gazdaközönség küldöttségileg kereste fel a múlt napokban a pénzügyminisztert, illetőleg a pénzügyminiszteri államtitkárt, aki előtt feltárta azokat a sérelmeket és panaszokat, amelyek elsősorban az adófizetés terén nyilvánultak meg. Az államtitkár meghallgatta a küldöttség panaszait és ígéretet tett arra, hogy a lehetőség szerint orvosolni fogja a sérelmeket. Az eredményes küldöttségjárás után a pénzügyminiszteri államtitkár megbízta Körödy István debreceni pénzügyigazatót, a panaszok és sérelmek kivizsgálásával aki azután jelentést fog a dolgról tenni a minisztériumban. Ertesztésünk szerint a pénzügyigazató szerdán kivázik Derecskére s ez alkalommal már előre is több derecskei gazdálkodót, az ottani gazdaközönség vezetőit már előre magához rendelte.

Sorozatos lopások Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az elmúlt nap folyamán egész sor reg feljelentés érkezett lopási ügyekben a debreceni rendőrséghez. Dr. Rózsa Imre ügyvédjelölt jelentette, hogy Csomó Borbála nevéű cselédjének 20 pengőt tartalmazó pénztárcáját Török Bálint-utca 19. alatti lakásáról ismeretlen tettes elemelte. — Fejér Kálmán Vörösmarty-utca 4. szám alatti tisztviselő pincéjéből élelmiszerek tűntek el. — Posta Mihály Tanító-utca 8. szám alatti házából két férfibundát vittek el a tolvajok. — Boros Imre Déli-sor 4. szám alatti napszamosnak 4 tyukját lopták el, míg Simon Géza Milotay-utca 10. szám alatti udvaráról 9 kakast és 10 tyukot vitt el a tolvaj. — Goldberger Morné Csapó-utca 19. szám alatti lakásának padlásáról az összes köteleket és ponyvákat ellopták. A rendőrség valamennyi ügyben megindította a legszelésebb körű nyomozást.

Kik vesznek részt a szombat és vasárnapi bridgeversenyen?

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) A december 3-i és 4-i, szombat, vasárnapi bridgemérkőzésen, amikor is az európai magyar bridge bajnokságot debreceni bridgezőkkel mérkőzni fog. Budapest legjobb játékosai jönnek le Debrecenbe.

A budapesti csapat most már véglegesen össze van állítva és annak tagjai a következők:

Leitner kapitány vezetésével dr. Farakas, dr. Demény, Bukovinszky és Cohen, Ez a csapat ma Budapesten, sőt egész Európában a legjobb és így fokozott érdeklődés nyilvánul meg a szombati és vasárnapi mérkőzés iránt.

A mérkőzésre a debreceni csapat tagjai a következők lesznek, Debrecen bajnoksapata: Kaszinó teamje: dr. Krejker Aladár, dr. Nagy Géza, Benedek Lajos, Vecsei Andor és dr. Zemplényi Vilmos. A kereskedelmi Csarnok csapata: a második helyezett: Debrecen második bajnoksapata a következőkből áll: dr. Jakabovics József, dr. Hajnal Dezső, Léderer József, Ungár Pál és Markovics Sándor. Ez a két team mérkőzik a budapestiekkel, az európai magyar bridge bajnoksapat-tal.

Tekintve, hogy ilyen erős három csapat méri össze erejét, az érdeklődés mind jobban fokozódik és remélhetőleg Debrecen bridgező közönsége teljes számban megjelenik a versenyen és tanuja lesz az izgalmas küzdelemnek.

Báró Vay László főispán közbenjár a pénzügyminisztériumban, hogy a hátralékos adóbehajtásokkal kapcsolatban méltánytalanság senkit se érjen

Egymillió hold vetés pusztult el 1929-ben a Tiszántulon — A debreceni és tiszántuli érdekképviselők küldöttsége a főispánnál

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Keddén délelőtt fél 12 órakor nagybácai Sesztina Jenő felsőházi tag, Ipar és Kereskedelmi Kamarai elnök vezetése alatt 11 debreceni és tiszántuli érdekképviselő hatalmas küldöttsége kereste fel báró Vay László főispánt, akinek az adóbehajtások ügyében átvújtotta azt a terjedelmes memorandumot, amelyet már teljes részletességgel közölt a Debreceni Ujság—Hajdúföld.

Sesztina Jenő beszéde

Sesztina Jenő felsőházi tag a főispánhoz intézett beszédében utalt arra, hogy a három termelési ág 11 érdekképviselője jön most ide panaszával s kéri, hogy

az adóbehajtások ügyében részben a helybéli adóhivatalnál és pénzügyigazgatóságnál tegyen megfelelő lépéseket, részben a pénzügyminisztériumot tájé-

Másfél milliárddal több adót fizetett a magyar közönség, mint amennyit a szanálási terv megállapított

Sesztina Jenő nagyhatású beszéde után Radó Rezső kamarai főtitkár ismertette a memorandum — általunk már leközölt — tartalmát. Azt hangoztatta, hogy adózóknál nem a fizetési képesség csökkent meg. A szanálás kezdete óta

egy és fél milliárdnál több adót vettek ki a magyar adózók zsebéből, mint amennyit a szanálási tervzetben preminálva volt.

1929-ben a Tiszántulon egy millió hold vetés pusztult el és

A főispán válasza

Báró Vay László főispán megértő szavakkal válaszolt az elhangzottakra:

Mindig köszönettel veszi — mondotta —, ha az érdekképviselők konkrétumokkal jönnek hozzá, mert ezel nagyban megkönnyíti az ő munkáját. Tudatában van annak, hogy

a Tiszántul helyzete sokkal rosszabb, mint másutt,

mert fagykár és más elemi csapások fokozottabb mértékben sújtották a vidéket s így a lakosságnak is nagyobb nehézségekkel kell küzdenie, amikor különösen adót kell fizetnie. A károk közvetlenül a mezőgazdaságot érték ugyan, de közvetve a többi foglalkozási ágat is sújtották. Az adófizetés kérdésében az az álláspontja, hogy a polgárságnak minden lehető meg kell tennie önfeláldozással és lemondással, mert ez mindenkinek érdeke. Az állam fenntartása legelső kötelességünk és saját érdekünk is, mert ha az állam megrog, lábunk alatt is megrog a talaj. Azért neki kötelessége vigyázni arra, hogy a polgári kötelesség teljesítése minden irányban megtörténjen.

de az is kötelessége, hogy az adófizető polgárságnak hóna alá nyuljon, hogy ez minden kötelességének meg tudjon felelni. Ha azt nézi, hogy a közönség hogy teljesíti adófizetési kötelességét, azt is keresnie kell, hogy mennyire képes. Eddig az adózás kér-

koztassa az érdekeltségek kívánságairól.

A most folyó szigorú adóbehajtások lehetetlen helyzetet teremtettek Debrecenben és a Tiszántulon. Ez a tiszántuli vidék már ötödik éve szenved a legsúlyosabb elemi csapásoktól és ezért lakosaiban nincs meg az az ellenálló erő, amely a többi országrészek lakosaiban még fokozottabb mértékben él. A gazdákat ért elemi csapásokat sanyli az ipar és kereskedelem is.

A tiszántuliakat az adóbehajtások tekintetében más elbírálás alá kell vonni.

— Ezeknek az érdekképviselőknek minden tagja bizonyosságot tehet róla, hogy valamennyien az utolsókon vannak és mindenik aikáról naponta elhangzik a S. O. S. kiáltás. Ezek a segélyjelek lassanként kezdenek elhalni és ha segítség nem érkezik, az adózó alanyok el fognak merülni a gazdasági válság tengereiben.

az adófizetés szempontjából ez volt a Tiszántul marnej csatája.

A pusztulás mértékét mutatja az a körülmény, hogy a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Kamara kebelében működő hitelvédő szerv ügyforgalma 1929 óta nagyobb volt, mint az összes többi kamarák területén működő hitelvédő szervezetek forgalma együttvéve.

Végezetül azt kérte Radó Rezső, hogy az érdekeltségek által kért demonstrációs gyűlést engedélyezzék.

dése nem tartozott a főispán hatáskörébe, de mivel különböző területeken más és más viszonyok között élnek az emberek, megbízást kaptak az adóügyekbe való beavatkozásra. Figyelnie kell arra, hogy mit kell a polgároknak teljesíteniük, de arra is figyelnie kell, hogy senkit méltánytalanság ne érjen és erején felül ne köteleztessék senki teljesítésre. Ezért történt, hogy nagyobb adófizésekben referátiát magának és a pénzügyminiszterhez kerülő jelentésekhez hozzáfűzi a maga véleményét.

Ő utasította a pénzügyi hatóságokat, hogy az 5000 pengőn alul levő adózásnál is minden megkívánható szempontokra figyelemmel legyen.

A memorandumot tantmánytárgyává fogja tenni és a legna-

gyobb nyomatékka fogja az illetékes fórumokhoz iuttatni. Tudatában van annak, hogy milyen nagy nehézségek állanak fenn. Hiszen amikor a vagyoni állapotát vizsgálják egyik-másik adózónak, akkor látják, hogy tehermentes nagy vagyona rendelkezik valaki és mégsem tud fizetni.

— Méltóztattak említeni — folytatta a főispán —, hogy itt az adófizetői készség hiányát állapította meg a pénzügyminisztérium. Ennek volt is jogosultsága, mert az országban több helyen mutatkoztak ilyen jelenségek. Ennek az a magyarázata, hogy az utóbbi időben azok a rendeletek, amelyek az adófizetés-sel kapcsolatban megjelentek, legnagyobb részt olyan rendelkezéseket tartalmaztak, amelyek azokat részesítették előnyben, akik a múltból fennálló nagyobb hátralékkal bírnak.

Ez önkéntelenül is egyeseket abba a helyzetbe hozott, hogy mindenki remélte, hogy majd jönnek adóellen-

gedések. — folytatók is az ország egyes részein agitációk ebben a tekintetben, hogy aki nem fizeti adóját, az jól jár, mert majd jön egy másik alkotmány, amelyik kevesebb adót fiztetet. A helyzet tehát bizonytalan volt, ez okozta az adófizetői készség hiányát.

— Most, hogy a kormány erősebb kézzel nyult az adóbehajtáshoz, ennek az az oka, hogy az állam nagyon nehéz helyzetben van, mit tisztán a saját erőnkre vagyunk utalva és a magunk részéről mindent meg kell, hogy tegyünk, hogy magunkat valahogy átmentsük a válságos helyzetből jobb időkre. Biztosíthatom Debrecen város közönségét és azokat az érdekeltségeket, amelyeknek képviselői itt megjelentek, hogy a magam hatáskörében is, de azonkívül az itt előadott kívánságokat és panaszokat tolmácsolva a pénzügyminisztérium előtt is mindent megteszek és igyekezni fogok hogy a hátralékos adóbehajtásokkal kapcsolatban méltánytalanság senkit ne érjen.

— Az illetékes tényezőknél a magam teljes sulvával oda fogok hatni, hogy a fentebb kifejtett szempontok a pénzügyi közirraggatás minden vonalán érvényesüljenek.

A főispán válaszára a küldöttség tagjai nagy meglepetéssel vették tudomásul.

Vitéz Lépes Győző nagysikerű előadást tartott

a magyarságnak a monarchia hadseregében elfoglalt helyzetéről

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Ker. Nemzeti Liga debreceni Osztálya kedden este folytatta nagy érdeklődéssel kísért előadássorozatát, amikor is vitéz Lépes Győző ny. ezredes volt az előadó. A Dérimúzeum nagytermét zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség, amelynek soraiban megjelentek: dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, a Ker. Nemzeti Liga debreceni Osztályának elnöke, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, dr. Rugonfalvi Kiss István, az egyetem rektora, dr. Pap Károly, dr. Kovács Andor egyetemi tanárok, Széll László kormányfőtanácsos, gazdasági akadémiai tanár, dr. Periéssy Mihály táblai tanácselnök, dr. Galánffy János kormányfőtanácsos, közierőzői kamarai elnök, dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, városi tisztifőorvos Pass László evangélikus lelkész, vitéz Zákányi Győző ezredes, a Boeszkay-hajdúezred parancsnoka, vitéz Sipos Károly ny. vkszt., ezredes Ghymesv Ernő vkszt. ezredes, vezérkari főnök, dr. Ecsedi István a Dérimúzeum igazgatója, dr. Nábárczy Béla vármegyei főjegyző, dr. Tóth Kálmán törvényszéki tanácselnök, Wilhelms Emil a Nemzeti Bank ny. igazgatója, Bohus Ká-

rolv postaigazgató és nagyszámú katonai és polgári előkelőség.

Vitéz Lépes Győző ny. ezredes hat órakor kezdte meg előadását „A magyarság szerepe a közös hadseregben” címmel. A nagy tudásra alapos tanulmányozásra és tapasztalatokra valló, rendkívül élvezetes és értékes előadásban vitéz Lépes Győző a teljes igazságnak megfelelően mutatta be azt a helyzetet, amelyben a monarchia fennállása óta volt a magyarság katonai szempontból. Az érdekes epizódokkal tarkított előadást az előkelő közönség mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatta és annak befejeztével lelkesen megtapsolta a kitünő előadót, akinek dr. Haendel Vilmos meglepő szavakkal mondott köszönetet a Ker. Liga nevében. Az előadást egyébként legközelebbi számunkban teljes terjedelmében fogjuk közölni. Előadás után az Arany Bika „Boeszkay” termében vacsora volt, amelyen nagy számban jelentek meg a Ker. Liga tagjai és a vendégek.

Ma van az utolsó napja a házbérvallomási izek beadásának

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A jövő évi adózás szempontjából fontos házbérvallomási izek beadásának ma van az utolsó napja. Aki az izek beadását a kellő időben elmulasztja, az 5% büntetést fizet. Olvasóink tájékoztatására közöljük, hogy a házbérvallomási izek a városi adóhivatalban kaphatók és a kitöltött izek az illetékes kerületi hivatalban adandók be. Aki az izeket még késedelmesen sem adja be, annak az adóhivatal kiküldött tisztviselője készíti el az izeket, ami a háza adó 10%-os emelkedését vonja maga után.

Karácsonyi vásárunk
keretében a szokásos
rendkívüli kedvezmény
női és férfi fehérneműekre, zsebkendőkre
harisnyákra, karácsonyi vég vásznakra, mosó
ruhakelmékre stb.
Igazi értékek **igazán olcsón**
KARDOS LÁSZLÓNÁL

FŐISKOLA

Dr. Nizsalovszky Endre professzor mond ünnepi beszédet a Werbőczy Bajtársi Egyesület Horthy-törzsének disztáborozásán

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Werbőczy Bajtársi Egyesület Horthy-törzse ebben az évben is megrendezte hagyományos disztáborozását a Kormányzó névünnepének alkalmából. A nagyszerűnek ígérkező és minden részletében lélekemelő ünnepség eszébe lesz a legkimagaslóbb társadalmi eseményeknek.

A disztáborozás fényét nagyban emeli az a körülmény, hogy azon az ünnepi beszédet dr. Nizsalovszky Endre egyetemi ny. r. professzor, a debreceni egyetem kiváló tudósa mondja. Az ünnepély műsora a következő: 1. Ünnepi köszöntő vers, Irta és előadja dr. Liszt Nándor Werbőczy-vezér, 2. Póldáni: A csurgói diák belépője a Farsangi lakodalomból, Kacsóh Pongrác: Késő ősz van, Éneklő Szabó Károly levente-bajtárs, 3. Ünnepi beszédet mond dr. Nizsalovszky Endre professzor, 4. Gounod: Serenade, hegedűn előadja dr. Versényi Tibor szkv. főregős, a WBE lovagja, Zongorán kíséri Müller Erzsike urleány, 5. László S.: Horthy Miklós, Szavalja Ries Janka, 5. Zárszó, Mondja Pöhl Alfréd törzsfő.

Beléptéj nincs. Műsormegváltás személyenként 1 pengő. Mindennemű felvilágosítással szolgál a rendezőség naponta délután 5 és 7 óra között a Ker. Nemzeti Liga helyiségében.

Dr. Balassa János törzs táborozása

Az orvoskari Csaba B. E. dr. Balassa János törzse december 2-án, este 9 órakor az Angol Királynő zöld-teremben társasvacsorát rendez, amelyen dr. Orsós Ferenc és dr. Bókay Zoltán professzorok tartanak orvosi etikai előadást. Az Egyesület orvosi tehikai minúsa, a többi törzs tagjait és a város keresztény orvosi társadalmát táborozásunkon szívesen látjuk. — Törzsfő.

Akinek a fejszében van az igazolványa

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Galambos József hadházi földműves még 1927 februárjában az erdőben fejszéjével fát vágott, hogy azt hazavigye. Észrevette a dolgot Gábor Sándor erdőőr és felszólította, hogy hárva abba a favigást, mert az tilos. Erre Galambos felkapta a fejszéjét és azzal akarta meztár madni az erdőört. Gábor ekkor elővette a puskáját és ráfogta Galambosra, aki úgy megjéjt, hogy hirtelen hátat fordított és el akart szaladni. Gábor azonban igazoltatni akarta Galambost, aki ismét felemelte a fejszét és kielentette, hogy neki a fejszéjében van az igazolványa. Gábor a fenyegetésre belefut a sárába és amikor erre a jelre megérkezett Bartha erdőőr is, közösen lefogták a dühöngő Galambost. A feljelentés alapján megindult a büntető eljárás s a debreceni törvényszék Rézler-tanácsa tegnap hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt nyolc napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletben úgy a vádlott, mint a királyi ügyész megnyugodott.

Ajándék!

Féláru előadás a legvidámabb filmoperettből

Volt egyszer egy keringő

Eggerth Mártha és Verebes Ernő
E'oadások kezdete fél 5—fél 7—fél 9 órakor.

„DEBRECENI UJSÁG“	„DEBRECENI UJSÁG“
SZELVÉNY FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít egy személv részére	SZELVÉNY FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít egy személv részére
a VIGSZINHÁZ	a VIGSZINHÁZ
november 30-iki bármely előadására	november 30-iki bármely előadására

Egy fiatal jegyvespár felakasztotta magát Hajduhadházon

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Megdöböntő szerelmi tragédia játszódott le tegnap a Hajduhadház határában levő Bati-földön, ahol Hadházi László és Gábor Lajos gazdálkodók egymással szomszédos tanója fekszik. Hadházi László huszéves Lajos nevű fia már régebben beleszeretett Gábor Lajos 16 éves Mária nevű leányába. A fiatalok titokban eljegyezték magukat, a leány apja azonban egyelőre ellenezte a házasságot és azt tanácsolta Hadházi Lajosnak, hogy előbb vonuljon be katonának s az esküvővel várja-

nak egy évig.

A fiatal szerelmespár látszólag belenyugodott a házasság elhalasztásába. Tegnap este azután a szülők hiába várták haza a fiatalokat. Rosszat sejtve, kimentek a Bati-földre, ahol a Hadházi-tanya épületébe lépve megdöbbenve látták, hogy a mestergeregdán egy szénakötő közel egyik végén Hadházi Lajos, a másik végén Gábor Mária holtteste lóg. A szülőket az egész falu népe nagy részvétellel veszi körül. A hatóság a temetési engedélyt megadta.

A kommunista internacionálét énekelte két iparos segéd s a debreceni törvényszék egy-egy hónapi fogházra ítélte őket

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Tomkovics Mihály molnársegéd és Nagy Lajos szabósegéd ez év április 17-én Büdzentmihályon nagy mulatozást rendeztek az egyik korszámban. Borozás közben szóba került a politika is, majd az esti órákban amikor már megelégtéltek az ivást egymást karintfozva mentek hazafelé. Utközben rázendítettek a kommunista internacionáléra is. A dolgnak tanuja volt Szabó Imre is, aki figyelmeztette Tomkovicsékat, hogy ilyet nem szabad énekelni, ezek azonban annál nagyobb hangon futták a lázító éneket. A csendőrök is

figyelmek lettek a két emberre és igazoltatták őket s megindult ellenük a büntető eljárás igazgatás büntette címén. Tegnap tartottak ebben az ügyben főtárgyalást a debreceni törvényszéken, amikor is a vádlottak teljes tagadásban voltak. Szabó Imre tanu azonban eskü alatt tett vallomásaiban súlyosan terhelő bizonyítékokat produkált a vádlottak ellen, mire a törvényszék a két vádlottat igazgatás vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért őket fejenként egy-egy hónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak fellebbezést jelentettek be az ítéletáblához.

Másfél évi börtönre ítélte a törvényszék Oláh Ferencet, a hirhedt kerékpártolvajt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Néhány héttel ezelőtt megírta a Debreceni Ujság—Hajduföld, hogy a Batthyány utcán egy rendőrfelügyelőhelyettes elfogta Oláh Ferenc munkanélküli férfit, aki épen egy lopott kerékpáron menekült a városból. A biciklit a rendőrség épülete elől lopta el. A kihallgatása alkalmával eleinte tagadásban volt, később azonban töredelmesen beismerte, hogy az ország különböző városai-ban töméntelen kerékpárt lopott már el. Volt Miskolcon, Nyiregyházán, Budapesten és Debrecenben ahol végül is póruil járt. Nagy keservesen

azt is előadta, hogy egy ízben, amikor lopott biciklin Budapesten volt s a kerékpárt egy ház kapuja alatt hagyta, amíg dolgoit végezte, a lopott biciklit ellopták tőle. Összesen tíz kerékpárlorást ismert be, de hogy a biciklik kiknek a tulajdonai voltak, arról nem tudott számot adni, mert a névtáblát rögtön a lopás után leszerelte.

Oláh Ferenc ügyében a debreceni törvényszék dr. Rézler-tanácsa kedden délelőtt tartotta meg a főtárgyalást. Ez alkalommal is teljes beismerésben volt a vádlott s azzal védekezett, hogy nagy nyomorban

volt és a lopott kerékpárokat előadta, hogy legyen mit ennie. A törvényszék a rovott multa tolvajt lopás büntette miatt jogerősen egy évi és hat hónapi börtönbüntetésre ítélte

Kofaháboruság, mely igazgatási bünperrel végződik

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Ez év tavaszán, a Rákóczi utcai piacon, ahol csak a termelőknek szabad árulni, a kofák hevesen kikeittek a rendőr ellen, aki figyelmeztette őket, hogy nincs jogukban a Rákóczi utcán árulni s felszólította, hogy menjenek el onnan a Csapó utcai piacra. A kofák zugolódtak, nem akartak engedelmeskedni s a veszekedés közben Árvai József ácsmester, aki a közelben tartózkodott és látta a jelenetet, odaakiáltott a kofák felé:

— Üssétek agyon a rendőrt!

Természetesen a szolgálatot teljesítő rendőr megtette a jelentést az ügyvel kapcsolatban s Árvai ellen igazgatás büntette címén indult meg a büntető eljárás. A tegnapi tárgyaláson Árvai tagadott, azonban a kihallgatott tanuk igazolták a vádat s a törvényszék Árvait igazgatás vétsége miatt ötven pengő pénzbüntetésre ítélte, amit úgy a vádlott, mint a királyi ügyész megfellebbezett az ítéletáblához.

Forró tüzhelyre esett és halálra égett egy kisleány

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Csiki Istvánné szerepi földműves asszony az év elején megkérte tokonát, özvegy Balogh Józsefnét, hogy amíg ő távol lesz a lakástól, vigyázzon két éves Irén nevű leányára, nehogy valami baja történjen. Az idős asszony egy ideig még el is játszadozott a gyermekkel, később azonban bement a konyhába, ahol már percig valami dolga akadt. Követte őt a kisleány is s amikor Baloghné kiment a kúthoz, hogy vizet hozzon be, ez idő alatt a leány nekiesett a tüzhelynek és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a debreceni kórházban hat héttel később meghalt. Özvegy Balogh Józsefnét a debreceni törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt tizennégy napi fogházbüntetésre ítélte, de az ítélet vétrehajtását az enyhítő körülményekre való figyelemmel három évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Lapunk t támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Kiadó üzlethelyisé

(volt hentesüzlet)

Csapó-utca 10. sz.

Értekezni a háztulajdonossal az udvari lakásban.

„Erzsébet Királyné Szálló“

Budapest, IV., Egyetem-utca 5. szám.

(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN)

60 éve a fővárosi ur közeposztály találkozó helye. Száz modern, kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigánvzene. Az Erzsébet-pince a főváros legrészebb sörözője. Egv pincér-rendszer. Leszállított árak.

SZABÓ IMRE tulajdonos.

Kormányzói elismerés vitéz Roncsik Jenő főzoltófőparancsnoknak

Budapest, november 29.

A Kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Erdélyi Ernőnek, Győr sz. kir. város hivatalos tűzoltóság főparancsnokának, dr. Kiss Emil szombahelyi lakos vm. tb. főjegyzőnek, Papp Ferenc főzoltófőparancsnoknak, dr. vitéz Roncsik Jenőnek, Debrecen sz. kir. város hivatalos tűzoltósága főparancsnokának és Breznay Imrénének, Heves vármegye tűzrendészeti felügyelőjének elismerését tudtával adja.

Vasárnap lesz a Katolikus Figyelő irodalmi estje

Több ízben megemlékeztünk már arról a nagyszabású irodalmi eseményről, amely a Katolikus Figyelő szerkesztőségének rendezésében decemberben 4-én, esti 6 órakor zajlik le az Arany Bika dísztermében. Külön szencsűje az estnek, hogy azon dobogóra lép P. Bangha Béla jezsuita házfőnök, az Európa-szerte ismert egyházi szónok és hittudós, aki mindig újszerű, mindig eredeti és lebilincselő, épen azért tömegekre maianap is legjobban hatni tudó, hihetetlen gazdag tudással rendelkező előadó.

A vasárnapi irodalmi esten szerepel még Petry Kató operatőreszt, aki ezúttal másodszer lép dobogóra a debreceni publikum előtt. Legutóbb Keeskeméten, Kaposváron és Pécsen szerepelt nagy sikerrel. A Hunyadi László operájának nagy áriáját, — Brahms Mädchenlied-jét, Puccini Bohéméletének áriáját, Rimsky-Korsakoff bájos Hindu dalát, Tarnay és Kun néhány szépséges zenei költeményét adja elő Szabó Emil zenedirektornak, igazgató zongorakísérete mellett.

Az örökké friss humorú Lizi Nándor két tréfás irását Apor Klári, a Csokonai színház kitűnő művésznője interpretálja.

Az egész műsort a Szent László Dalegyelet Vegyeskarának éneke foglalja stílusosan keretbe, amely Kollwenz Rezső karnagy dirigálása mellett előbb Haydn Teremtés-oratóriumának egy részletét mutatja be, műsor végeztével pedig a pápai himnuszot adja elő. Az egész előadást Kovács Sándor szerkesztő vezeti be rövid megnyitással. Az irodalmi estre jegyek már kaphatók Antalfynál és Springer-nél. Helyárak: 3 P., 2 P., 1 P., páholy 8 P. Előadás után az Angol Királynő Kék-teremben Bangha Béla tiszteletére kétszáz terítékes társasvacsera lesz.

Amikor a feljelentőt ítéli el a bíróság

Nagy Károly szerepi gazdálkodó a múlt évben egyik ismerősének, Dózsa Gyulának, aki meg volt szorulva huszonöt százalékos kamattal mellett adott különböző élelmiszert és gabonaneműt. Dózsa azonban nem fizette a kamatokat, mire Nagy Károly elment a csendőrhöz, akiknek elmondotta, hogy ő huszonöt százalékos kamattal mellett kölcsönöket adott Dózsnak, de az nem akar fizetni. A csendőrök azonban nem hogy Dózsa ellen tettek volna jelentést, hanem a feljelentő gazdálkodó előadása alapján Nagy Károly ellen mezdindították a nyomozást és az ügyről jelentést tettek a királyi ügyészségnek is, amely uzsora vétség miatt indított büntető eljárást ellen. A tegnapi tárgyaláson a debreceni törvényszék dr. Rézler-tanácsa Nagy Károlyt uzsora vétség miatt jogerősen harminc pengő pénzbüntetésre ítélte.

Ötezer szegényt fognak ellátni a Hajdumegyében felállítandó népkonyhán

Báró Vay László nagyjelentőségű akciója a vármegyei szegénység érdekében — Kedden délelőtt fontos értekezlet volt a főispánnál

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Kedden délelőtt 10 órakor rendkívül fontos értekezlet volt báró Vay László főispánnál a hajdúvármegyei inségakció ügyében. Az értekezleten megjelentek a hajdumegyei városok polgármesterei a járássok főszolgabírái és a községek vezetői, akik több, mint másfél óráig keresztül tanácskoztak a főispánnal.

A tanácskozás teljes eredménnyel járt, amennyiben báró Vay László főispán jóvoltából sikerült biztosítani a vármegyei szegények téli ellátását arra a mintára, amely három estendő óta nagyserűen bevált Bihar-megyében, ahol szintén a főispán szervezte meg a népkonyhai akciót.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársa a tanácskozás eredményére vonatkozólag kérdést intézett báró Vay László főispánhoz, aki kijelentette, hogy miután az idén országos inségakció folyamatba tételéről nincs szó, továbbá figyelemmel arra a körülményre, hogy Hajdu- és

Bihar-vármegyék egész lakosságát súlyos elemi csapások sújtották, többféle segítési módokról és bizonyos akciók folyamatba tételéről tanácskoztak. A segítés módja két irányú lesz. Egyrészt munkaalkalmak teremtésével, az utánpótlási és visszabályozási munkák megindításával teszik lehetővé, hogy akik nyáron nem tudtak eleget keresni, megfelelő munkát és keresetet találjanak. Másrészt azok részre, akik betegek munkaképtelenek, valamint a legszegényebb családok gyermekeinek számára népkonyhákat rendeznek be minden községben. Biharban már három év óta minden télen 24 községben működnek a népkonyhák. Hajdu vármegyében négy megyei városban és 10—11 községben állítanak fel népkonyhákat, melyek még decemberben meg is nyílnak. Arra fognak törekedni, hogy ezekben a népkonyhákban a lehető legnagyobb eredményt tudják elérni. Bihar-vármegyében a népkonyhákra felvett szegény gyermekeket minden

évben megmérték és általában azt tapasztalták, hogy a napi egyszeri rendszeres, izletes meleg étel juttatása révén ezek a gyermekek az akció befejeztékor 4—5 kilót híztak.

Kérdésünkre elmondotta még báró Vay László főispán, hogy a népkonyhákat mindenütt a helyi viszonyoknak megfelelően szervezik meg. Ott, ahol megfelelő társadalmi szervezetek vannak, ezekre bízzák a népkonyhát. Nádudvaron és Hajdúböszörményben például a MANSZ fogja végezni a népkonyha ellátását. Ahol nincs ilyen szervezet ott az előjáróság fog népkonyhát szervezni.

Az anyagi fedezetről részben a községek gondoskodtak, részben a főispán biztosította a szükséges pénzüsséget. A megyei városokkal együtt körülbelül 5000 hajdumegyét szegénynek fognak minden nap izletes, egészséges táplálékot kiszolgáltatni a népkonyhák.

A magyar cserkészlet célkitűzése a magyar ujjászületés megteremtése

— mondotta Török Tibor nagyhatású előadásában

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A cserkészkerület ismertető előadás-sorozatában kedden este fél 7 órakor Török Tibor, a kerület ügyvezető elnöke tartott rendkívül nagyvonalú, mélyen járó és tisztán, nemes cserkész szellemtől áthatott előadást, amelyben élvezetesen és invenciózusan fejtegette, hogy milyen a cserkész ideál és milyen a magyar cserkész eszmény. Bevezetés képpen elmondotta, hogy Baden Powell 1908-ban 30 fiuval alapította meg a cserkészletet és ma kétféle cserkész, közülük 35.000 magyar cserkész fiu van a világon Baden Powell azt akarta a cserkészekkel elérni, hogy a fiu minden értékes tulajdonságát kifejlessze és azokat az állam szolgálatába állítsa, Baden Powell jó állampolgárokat akart nevelni.

Peszelt ezután az amerikai cserkészetről. Amerikában a cserkészletnek negyven egyetemi tanszéke van. A new-yorki központban háromszáz fizetett tisztviselő dolgozik és nincs város Amerikában, ahol a cserkészletnek ne lenne legalább egy fizetett tisztviselője. Az amerikai cserkészmozgalom a gyárvárosok lelkes öregeitől akarja kiszabadítani a fiut. Nem akar többet, mint hogy a fiu ne élje a nagyok életét, hanem maradjon minél tovább gyermek.

Angliában, ahol minden a gyarmati birodalmak megtartásáért történik ehhez képest nevelik a cserkészeket. Azt akarják, hogy ha az angol fiu megjelenik a gyarmatokon, ott mindenki lássa rajta, hogy angol és a birodalmat reprezentálja.

A német cserkészlet a háború előtt tisztára militarista szellemű volt, most sokkal szabadabb irányban fejlődik. A német cserkészlet faji öntudatra tanítja a fiukat. A németeknek nem nemzeti, hanem nép-öntudat van. Azt hirdetik, hogy nem csak a zárt területen élő németiség tartozik a német néphez, de német mindenki, aki németül beszél.

Rendkívül érdekesen beszélt ezután arról, hogy a cserkészlet rendkívüli átlátó ereje abban van, hogy nincs benne semmi negatívum. Ez a legzseniálisabb alap elv. Nem azt hirdeti,

hogy ezt nem szabad, azt nem szabad, hanem pozitívumra neveli a fiut. A cserkészlet semmit sem tilt, de megszabja, hogy ezt vagy azt tedd. A fiu cselekvési vágyának szabad teret ad, de arra ügyel, hogy ez a cselekvés mindig a közösség érdekében történjék. A másik legfőbb alapelve az önkéntes munka. Nálunk e két alap elvhez hozzá számít a harmadik: a nacionalista öntudatosság.

A magyar cserkészlet célkitűzése a nemzeti ujjászületés gondolatából fakad, 1918 előtt két ember típusa dominált a magyar életben. Az egyik azt hirdette, hogy a magyar faj elvesztette történelmi szerepét és jobbnak találta azt ami külföldi. Ez a típus juttatta 1818-ig a nemzetet. A másik típus nagy mondasokban élte ki hazafiságát de nem csinált semmit.

Ezzel szemben a cserkész az ujjászületés típusát teremti meg. Amikor a holland cserkészek vezetője Magyarországon járt, azt mondotta, hogy a világ összes cserkész mozgalmai között a magyar cserkészlet a legkom-

lyabb. Ennek ígyis kell lenni, mert a csonka haza fölünk többet vár, mint bárkitől. Mi nem a „halál rokona”, nem a „csók esatátár lovagjai” vagyunk, hanem tudunk öltöszegzezt lélekkel járni az élet útján.

A magyar cserkésznek önzertésnek kell lenni, erős gerincűnek, ki kell mondani az igazat és nem szabad diplomata szerepet játszani. Legyen meg benne az újra kezdés hatalmas erje. Ne rejtjen vissza az apró akadályoktól, mert ha nyolcszor tízszer is újra kezdünk valamit, a nagy cél el kell érniünk.

Végül két irodalmi példával illusztrálta a jelen cserkészlet és a múlt dekadens magyarja közötti különbséget. Ady Endre „A halál rokona” című versét olvasta fel, mint amely leginkább kifejezi az akkori gondolkodást. Ezzel szembe állította Sik Sándor a nagy magyar cserkész poéta remek költeményét. A magyar cserkész nem a halál rokona. Sik Sándorral együtt azt hirdeti:

Az ébredő napot imádom,
Megyek a virradat elé
Az én lelkem a tizedek lelke,
Az én dalom a hajnalé!
Török Tibor páratlanul élvezetes mély hatású előadását percekig tartó tapssal köszönte meg a nagyszámú és lelkes közönség.

Az oláh parlamentben véresre pofoztak egy zsidó képviselőt

Duhaj veszekedést rendeztek a képviselők az üléssteremben

Bukarest, november 29.

A képviselőház ma délutáni ülésén nagy verekedés volt. Weismann Misu zsidópárti képviselő felhívta a belügyminiszter és az igazságügyminiszter figyelmét a keresztény egyetemi hallgatók Jassyban megjelent lapjának egyik cikkére, amely a zsidókat vérváddal illeli. A cikk olvasása közben Cuza György antiszemita képviselő, Cuza egyetemi tanár fia és Weismann között heves szócsata, majd dulakodás támadt.

Cuza öklével Weismann arcába csapott, betörté annak szemébe és a szeméig szilánkja nagy sebeket ejtett Weismann jobb szemé felett.

Az elnök erre felfüggesztette az

ülést. A dulakodás azonban tovább tartott.

Kölcsönös pofonok Weismann és Cuza részéről. Radovics ellenzéki képviselő Weismannat torkonragadta.

Vége is a terembiztosok állították helyre nagynehezen a rendet.

Az elnök újra megnyitotta az ülést és sainálkozását fejezte ki az események felett. Cuza és Radovicsot pedig a fegyelmi bizottság elé utalta. Amikor Weismann le akart menni az emelvényről, az idősebb Cuza, a parlament korelnöke, a 72 éves egyetemi tanár a pad sorok között kinyújtotta lábát és így Weismann nem tudott bemenni a padba. Cuza csak az egyik háznagy közbelépésére húzta vissza a lábát.

Hírek

1932. november 30. (Szerda.)
Prof.: András. — Kath.: András.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:
„Kossuth” Lux Arnold Piac-u. 26.
„Reményiség” Dr. Gődény Sándor, Csapó-u. 22 Isteni gondviselés, Székely Adorján, Petőfi-tér. „Csokonai” Mester-u. 45. „Mátvás király” Nyilaspálya, Márton Kálmán-u. 1.

Időjárásjelentés

A debreceni egyetemi Földrajzi Intézet jelentéje november 29-én:

A hűvös légtömegek behatolása a Tiszántul északi részében kezdetet vett. A hőmérséklet meg ma is igen magas volt. Legmagasabb értéke elérte a 11 fokot. Keddre virradó reggel volt gyenge, 1 fokos fagy. A hideg levegő behatolásával kapcsolatos esőzés Debrecenben a délutáni órákban indult meg és estig néhány tízmilliméternyi csapadék esett.

A hőmérséklet ma este 7 fok. Tenger szintjére redukált légnyomás pedig 774,3 mm.

Prognózis: Borult, csapadékos idő várható, további hősüllyedéssel.

Dr. Hankiss János egyetemi professzor vetített képernyős előadása a város háza közgyűlési termében. Csütörtökön, december 1-én, délután 6 órákor tartja meg dr. Hankiss János egyetemi ny. r. tanár a város háza közgyűlési termében „Balzac” című előadásának első óráját vetített képernyővel. Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadása ingyenes és pontosan 6 órákor kezdődik.

A Svetits Szövetség Mikulás-ünnepélye. A debreceni róm. kath. Svetits Szövetség ebben az évben is megrendezi a nagyszerűnek ígérkező Mikulás-estélyt. A Szövetség elnöksége kéri a tagokat, hogy akinek tíz éven alóli gyermeke van, szíveskedjen az ünnepélyen való részvétel céljából a Svetits-intézetben, legkésőbb péntek délig jelentkezni. A Mikulás-ünnepély hétfőn délután fél 4 órákor kezdődik.

Dr. Diczig Alajos kereskedelmi és iparkamarai titkár előadása a Munkás Otthonban. Szerdán, 30-án este 8 órákor tartja meg a Munkás Otthonban (Károly Ferenc József ut. 3. sz.) Dr. Diczig Alajos kereskedelmi és iparkamarai titkár a gazdasági valóság c. előadását. Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadása ingyenes és pontosan 8 órákor kezdődik. Püfött terem.

Huzella Tivadár előadása a debreceni Orvosegyesületben. A debreceni Orvosegyesület december 1-én, csütörtökön délután 6 órákor a belklinikai tanteremben tartja VII. tudományos ülést. Targysorozat: Huzella Tivadár: „Emlékbeszéd Elischer Gyuláról”. Schmidt Lajos, főtitkár.

A Kántus János Ferenc emlékünnepélye. A Kántus december 3-án, szombaton délután 5 órákor a Kollégium dísztermében János Ferenc kegyes alapító emlékére ünnepélyt rendez. Ez alkalomra a Kántus szép énekeszámokkal készül. Megnyitó beszédet dr. Szentpéteri Kun Béla, a Kántus felügyelő tanára, a jogi fakultás dékánja mond. Előadást vezér dr. Boncsik Jenő tuzoltóparancsnok tart, a Kollégiumi Diákszövetség összejövetelein tartott előadásából is jól ismer már a közönség. Lesz még a műsoron szavaltat, vers, vígjelenet stb.

Ma este lesz az érdekképviselők nagygyűlése

az adóvégrehajtások és árverezések ügyében

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Debreceni Ujság beszámolt már arról, hogy az érdekképviselők szerdán este hat órákor nagygyűlést tartanak a tulszigori adóvégrehajtások és árverezések ügyében. Debrecen gazdálkodói, iparosai és kereskedői napnap után a kétségbeesés jajszával fordulnak érdekképviselőikhez, kérve közbenjárásukat az adóbehajtások és transzferálások megállítására érdekében. Különösen a téli időre hivatkoznak, amikor sem munkaalkalom nincs,

sem az anyagi erő nincs meg hozzá, hogy adófizetési kötelezettségeiknek úgy, amiként a kincstár szempontjából eleget tenni kellene, — megfelelhessenek.

A nagygyűlés iránt, amely az Ipartestület dísztermében lesz megtartva, rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg s az érdekképviselők ezúton hívják meg az érdekelteket azzal, hogy ma este pontosan hat órákor a nagygyűlésen megjelenni szíveskedjenek.

Juhász Géza előadása a KIE-ben. A KIE faluszemináriuma szokásos előadásai során pénteken este 6 órákor az új magyar népi költészetet ismerteti meg a közönséggel. Ez alkalommal Juhász Géza, ennek a költői iránynak legalaposabb ismerője tart előadást „Az új népi költészet” címen. Az előadás során tisztá képet kap a hallgatóság a mai magyar költészetéről. Az est műsorában Kertész Daniél megnyitó beszéddel szerepel. Az ismertett költők, Erdélyi József, Illyés Gyula, Bartalis János, Simon Ander, György Dezső, József Attila verseit Kiss Tamás és Csiky Pál szavalják. Nagy Tiber zárószavakat mond. Az új magyar irodalmi gondolat jegyében rendezendő előadáson belépődíj nincs.

Összeült egy asszony az utcán. Tegnap délelőtt a Csapó utca 4. sz. ház előtt eszméletlenül összeesett özv. Mahler Manóné Nabel Gizella Nyilas-tételep, Márton Kálmán utca 10. szám alatti lakos. Az előhívott mentők a szívhajban szenvedő özvegyasszonyt eszméletre térítették, majd hazaszállították a lakására.

Elkergette az ablakból a betörőt. Nagy Endre Bőszőrmenyi úri vendéglős tegnap éjszaka érdekes módon hiúsította meg, hogy betörnie az üzletébe. A vendéglős átmatlanul felkúrt az ágyában és éjfél után övezésörömpölésre lett figyelmes. A másik szobába lépve megdöbbenve látta, hogy a félg kinyitott ablakon egy sötét alak kapaszkodik. Nagy Endre rákiáltott a kelemetlen látogatóra, aki visszaugrott az utcára és pillanatok alatt elmenekült. Mint kiderült, a betörő a külső ablaküveget betörtte s az így támadt résen nyitotta ki az ablakot.

Lcuhant a padlásról. Lukács Mihály 31 éves hajdusámsóni gazda kedden hajnalban tengerit akart behozni Debrecenbe. A tengerit a padlásról szállította a szekérre s amikor, zsákkal a hátán, lefelé igyekezett, megcsuszott a lépcsőn és olyan szerencsétlenül esett le a földre, hogy lába eltört. Lukácsot beháztították a debreceni egyetemi sebészeti klinikájára, ahol gondos ápolás alá vették.

Karácsonyi olcsóságok végett látogassa meg Biró Árpád divatruüzletét Szent Anna 5.

Költözés közben meglópták. Rosenfeld Miksáné Arany János utca 44. szám alatti lakos jelentette a rendőrségen, hogy költözés közben arany karkötőjét, fekete bársony ruháját, pénztárcáját és 5 méter hosszú kelmét ismeretlen tettes ellopta. A nyomozás megindult.

Iparoszakosztályi ülés. A Debreceni Ipartestületbe tartozó tetőfedő-mesterek december 1-én, csütörtökön délután 4 órákor az Ipartestület helyiségében rendkívül fontos, minden tetőfedőmestert érdeklő ügyben ülést tart, amely ülésre minden tetőfedőiparost ezúton hív meg és kéri feltétlenül és pontos megjelenését a csoport elnöksége.

Társadalomtudományi előadás. A Szociális Műszótársulat november 30-án, szerdán este fél 6 órai kezdettel tartja szociális kurzusának harmadik előadását a róm. kath. főgimnázium dísztermében. Előadók lesznek: Mócsy Gabriella S. M. nővér, ki a „Szegénygondozás módszerét” fogja ismertetni, továbbá Szóts Melitta S. M. nővér, ki „A hajótörtek lelki gondozása” címen tart előadást. Mind a két előadás nagy érdeklődésre tart számot. A vezetőség ezúton is kéri a tagokat, valamint az érdeklődőket az előadásban való megjelensre. A belépés díjlan.

Értesítés!

Van szerencsém a cukorbetegségben szenvedők figyelmét felhívni arra, hogy megkezdtem az Aleuronátkenyér készítését, az Aleuronátkenyér tartalmaz 24% fehérjét és 35% szénhidrátot, könnyen emészthető, kitűnő ízűt fogva a beteg kenyérségét teljesen kielégíti, ennélfogva a beteg a legpontosabban betarthatja orvosának utasítását.

Egyben jelentem, hogy az annyira közkedvelt sajtos rudacsok készítését is megkezdtem és naponta frissen, d. e. 10 órákor kapható, meg vagyok győződve, hogy nagy szerepet fognak játszani minden jórón, estélyen, de különösen a gabéleken, az általam remélt sikert biztosítja a kitűnő íze és tápértéke.

A fogyni akarók részére pedig forgalomba hozom az itt még ismeretlen Grehemlepenyket, melyek fogyasztása a szervezetnek egyáltalán nem ártanak, de biztos sikert hoznak, a fogyás egész lassu tempóba megy végbe, a Grehem lepeny semmiféle orvosságot nem tartalmaz, megrendelhető és állandóan kapható.

Marx János sütődjében.
Piac-utca 44.
Telefon 32-29.

A mesterutcai egyházzsász csütörtök este 6 órákor az egyház termében bibl. órárt tart. A Leánykör énekkara régi egyházi énekeket ad elő.

Elloptak 46 darab sertést. A debreceni csendőrkörülethez jelentés érkezett, amely szerint gróf Nemes Jánosné kunhegyesi uradalomból ismeretlen tettesek 46 darab sertést elloptak. A kár meghaladja az 1800 pengőt. A gyanu egy magas férfire irányul, aki a nagyarányu lopás előtt két ízben is járt a tanyán, állaskeresés ürügye alatt.

Hócipő, sárcipő ha fényét elveszti, ujjá varázsolhatja gumilakkal. Kapható: Kiss Testvérek cipőlerakatában, Szent Anna-utcai bérház.

Bársony, rugós fülvédő P —60-tól P 1,20-ig, Meleg kalonakesztyű P 1,60-tól. Kézi bőrdőnP 1,—től. Patkó pénztárca 20 fill.—től. Tekintse meg ki rakatainkban, Kulcsár Imre és Fiai.

Megjelent Marschalkó Lajos új regénye „A vörös boszorkány”

A Felpengős Regények kiadása

A Felpengős regények december havi kötetében, a Palládus kiadásában két új regény jelent meg: Edgar Wallace: „A Fehér Alarc” és Marschalkó Lajos: „A vörös boszorkány” című kalandregénye. — Marschalkó Lajos neve nem ismeretlen már Debrecen és az ország közönsége előtt, Mlóta a Debreceni Ujság-Hajdúföld két érdekes regényét, köztük az „Aranykoporsó”-t közölte a Pesti Hírlap, a Nyll és most a Felpengős regények sok-sok ezer példányban dobták piacra regényeit. A legutóbbi regénye 25.000 példányban terjedt el az ország minden részében. Nem érdektelen megemlíteni azt sem, hogy a Felpengős regények országos kedveltségnek örvendő sorozatában Ednar Wallace, Oliver Gurwood, V. Williams, Harald Baumgarten, Zane Grey, valamint a legkitűnőbb külföldi írók között az első magyar szerző éppen Marschalkó Lajos.

A fővárosi sajtó „A vörös boszorkány” című új regényéről ezt írja: „Szenzációs regény, amelyben a mérsékelt fantáziát zseniális művészettel arosítja a magyar író, akinek ez az izgalmas, fordulatos, gazdag írásmóltóképpen állja a versenyt a legjelesebb külföldi regényekkel”.

Marschalkó Lajos új regénye az összes debreceni könyvkereskedésekben és dohányüzletekben kapható.

Rágalmazás miatt elítéltek egy gazdálkodót. Idős Tiszai János hajdúszovátii gazdálkodót a főszolgabíró két pengő pénzbírságra ítélte, mert a fák kötelező henyőzését elmulasztotta. — Tiszai be is fizette az összeget, de ugyanakkor még egy pengőt követelt tőle a közönségi jegyző késedelem miatt. Tiszai ekkor rázámzó kijelentést tett a jegyző ellen s azt állította, hogy „jól tudják szipolyozni az embert”. A debreceni törvényszék ezért a rágalmazó kijelentéséért tegnap jogerősen 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Orbán gumijavitó műhelyét Piac-utca 7. alá helyezték át.

Hadifoglyok találkoznak december 3-án a Korona vendéglőben.

Őszi-Téli divatnak legnagyobb választékban. Divatlakölesőné Antaliv József könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-u. sarok.

Gyermekbúndák, kabátok, ruhák, babycelengvényk legolcsóbbak, legizlésebbek Horovitznál, Püspöki-palota, Nagytemplommal szemben.

ANYAFÖNYVI HÍREK:

Születések: Hajdu István npsz., fiu. Sándor; Császár Imre kocsis, fiu. István; Deme Imre szabósegéd, leány, Katalin; Nyeresz Mihály gépész, fiu. Mihály; 1 halva születés és 2 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Vlaszlovics Fülöpné Szabados Mária ref. 55 éves Budai E. u. 10; Szlavkat István r. kath. 62 éves Bánk 16; Mészáros Róza ref. 1 hónapos Fancsika 92; Varga Julia ref. 22 éves H.-boszorkány; Szűcs Imre bapt. 66 éves Boda; Kovács Lajos ref. 33 éves Csökmő; Reich Géza izr. 41 éves H.-boszorkány; Kis Károly ref. 6 hónapos Bocskay tér 1; Rác Péterné Alföldi Julia g. kath. 44 éves Timár u. 11.

Allást keres?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

Színház Mozi

SZÍNHÁZI MŰSOR:

November 30. szerdán este 8 órakor: **Fanny C** bérlet.

A Fanny szenzációs sikere a Csokonai-színházban

Évek óta nem volt példa arra a Csokonai-színházban, hogy egy abszolút értékű irodalmi darab olyan páratlan érdeklődést váltott volna ki a debreceni közönség körében, mint a Pagnol „Fanny” című világ-hírű színműve, amely napról napra fokozódó közönségsikert hoz a színháznak. Ennek a kedvező hangulat-változásnak, amely az idei szezonban határozottan észlelhető és a színház látogatottságának emelkedésében kifejezésre is jut; legjellemzőbb fokmérője a Fanny előadásainak páratlan sikere.

A debreceni színházi publikumról sokszor hangzott már, hogy szívesebben nézi meg a zajos és könnyűfajlsulva operetteket, pedig hogy ez a megállapítás nem helytálló, arra most itt van a bizonyíték. Mert a Fanny előadásai iránt mutatkozó érdeklődés felülmúlja a legvérvörösebb reményeket is. Ebben a kivételes sikerben elsősorban a színház kitűnő prózai együttesét illeti az elismerés, mert a leblincselő és mindvégig izgalmas darab előadásában valóban elsőrangú teljesítményt produkált.

A színházi iroda jelentése:

Az egész város előkelősége nézi meg esténként a

FANNY

előadását - a színházban!

A nagy sikerre való tekintettel szombatig minden este a legnagyobb siker a

FANNY

kerül előadásra!

„METEOR” MOZGÓBAN szerdán:

Csak felnőtteknek!

„E V A L Á N Y A”

Annay Ondra főszereplésével. Megelőzi „Sincouri, a titokzatos lakó” Lux, a kalandorok királyának új bravurjait. Előadások: 7, 9 órakor.

VIG-SZÍNHÁZ: fél 5, fél 7, fél 9 órakor	VOLT EGYSZER EGY KERINGŐ Eggerth Márta, Verebes Ernő
APOLLÓ 6 és fél 9 órakor	AZ IDEGEN ANYA és ÉJFÉLI KALAND

MŰVÉSZET

A D. M. E. képsorsolásának eredménye

A Debreceni Műpártoló Egyesület nagy érdeklődés mellett tartotta meg 1932 évi sorsolását. Tagjai között, — Miután a sorsoló bizottság átnézte a sorsolásba résztvevő tagsági jegyek számaát és meggyőződött arról, hogy minden alapítótág száma és minden rendes tag jegyszáma felvételről megkezdődött a sorsolás. Az első húzásnál 263 számmal Kazinczy Gáborné (Széchenyi u. 17.) nyerte Magi Zoltán festőművész képét. A második nyerő 117 számmal Vértessy Istvánné (Kassai ut. 4.) Kokas Kára festőművész olajfestményét nyerte. A harmadik húzásnál Berki Irma festőművész olajfestményét dr. Pap Károly egyet. ny. r. tanár (Sátorkerti ut. 1.) nyerte. A nyeremény tárgyakat átvételi elismervény ellenében lehet átvenni a Déri-múzeum portánál, a tagsági jegy felmutatásával.

Budapesti rádió szerdai műsora:

9.15: Rendőrzenekar. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Vízállás. — 12: Déli harangszó, időjárás. — 12.05: Gramofon. — Közben 12.25: Hírek. — 1: Pontos idő időjárás, vízállás. — 2.45: Hírek, élelmiszer- és piaci árak, árfolyamok. — 3.30: Diákfőóra. — 4: Stumpf Károlyné: „Háztartási balesetek megakadályozása”. — 4.45: Pontos idő, időjárás hírek. — 5: Berend szalonzenekar Kalmár Pál énekszámával. — 6 Olasz óra. — 6.30: Magyar Imre és cigányzenekara. — 7.45: Budapesti Hangvejsény Zenekar Beethoven-estje (Vezényel: Weingarten Félix és Studer Carmen). — Utána kb. 9.45: Pontos idő, hírek, időjárás. — Majd Bura Sándor és cigányzenekara. — 10.45: Gróf Apponyi Albertné francianyelvű előadása. — Utána: Megyeri Gyula jazz-zenekeara, Horváth Ernő énekszámával.

234-99-1932. szám.

HIRDETÉS.

Istvángözmáti telepnek Herthly Miklós uthoz esztott szakaszán álló téglá- és deszkakerítésnek elbontására, illetve az anyagának megvételére versenytárgyalást hirdetek. A téglakerítés anyagából a földszin alatt csak annyi szedhető ki, amennyinek godrét vevő megdöngöttevőtölt. A téglanyagból az a mennyiség, amennyi a nagykapu 2 pillérjének ellenlegi kivitelben való átépítéséhez szükséges, a helyszínen hagyandó. A legmagasabb összeget ígért ajánlattevő köteles a megígért összeget a kerítés bontása előtt a házipénztárba befizetni. A kerítésbontás és anyag elszállítása törmelék elegyengetésével

A fürdőárok leszállítása a Margit-fürdőben.

A fürdőpénztáránál váltott gőz- vagy szalonkád fürdőjegy

80 fillér.

A villamos kalauzoknál váltott kombinált fürdőjegy, amely jogosít az oda- és visszautazásra is

1 pengő.

Havi bérletek és 10-es füzetjegyek, kedvezményes áron válthatók a fürdő pénztáránál.

HIRDETMÉNY

A m. kir. Belügyminiszter Ur 117100—1932. VIII. a. számu 1932. évi november hó 24-én kelt rendeletével úgy rendelkezett, hogy a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal által kibocsátott és az egyesületi életre vonatkozó kérdőívek a törvényhatóságok területén működő egyesületek (szövetségek) és fiókegyesületek (helyi csoportok, he-szervezetek) által haladéktalanul kitöltendők és kitöltés után a m. kir. Központi Statisztikai Hivatalhoz Budapestre terjesztendők fel. E célból a vonatkozó kérdőívek hivatalomhoz le is küldettek.

Ezúton hívom fel a legnyomatékosabban Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának területén működő összes egyesületek, (szövetségek és fiókegyesületek), helyi csoportok, helyi szervezetek elnökségeit arra vonatkozó intézkedés tételre, hogy a vonatkozó kérdőíveknek 2 példányban leendő átvételéért az egyesület stb. megbízottai folyó évi december hó 4-ig hivatalomban okvetlenül jelenjtnék meg.

Felhívom egyben az egyesületek helyi csoportok stb. elnökségét, hogy a kérdőíveket az azokon foglalt utasításokhoz képest töltsék ki (tehát 2 példányban) s legkésőbb folyó évi december hó 12-ig a vezetőség alá rásával ellátva a m. kir. Központi Statisztikai Hivatalhoz Budapestre küldjék be.

Fenti rendelet alapján figyelmeztetem az összes egyesületek és helyi csoportok elnökségét, hogy a statisztikai adatszolgáltatás kötelezettségének elmulasztása az 1928. évi XIX. tc. alapján 600 pengőig kihágás s ezenkívül a statisztikai hivatal arra is fel van hatalmazva, hogyha a statisztikai adatszolgáltatásra kötelezett fél a kért adatokat kellő időben és kellő módon be nem jelenti, azokat a hivatal saját közzegei útján, az egyesületek, helyi csoportok költségeire szerzeteli be s az így felmerült költségeket az egyesületeken, helyi csoportokon, illetve annak felelős ténvezőin közadók módjára hajthatja be.

Fenti rendelet alapján figyelmeztetem az érdekelteket arra is, hogy amennyiben a vonatkozó statisztikai kérdőíveket e rendeletben megszabott határidőn belül nem töltik ki és nem küldik be a m. kir. Központi Statisztikai Hivatalnak, a m. kir. Belügyminiszter Ur a vonatkozó egyesület, illetőleg helyi csoportnak hatósági úton történő felosztatása tárgyában az eljárás meg fogja indítani.

Azok az egyesületek, amelyek jelenleg bármely oknál fogva nem működnek, de működésük szünetelése csak ideiglenes jellegű — és működésüket a közeljövőben újból felvenni, illetve

megbízástól számított 14 napon belül elvégzendő.

Ajánlatok f. évi december 5-ig délelőtt 10 óráig zárt borítékban a műszaki ügyosztály iktató hivatalába adandók be, ahol nyilvánosan bontatnak fel.

Debrecen, 1932 november hó 28-án.

Polgármester.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A készárúvásáron és a határidőpiacon ma egyformán lanya volt az üzlet. A készbuza 10, a rozs 15, a zab 15, a tengeri pedig 5 fillérrel olcsóbbodott. A határidőpiacon is 20—20 fillérrel olcsóbbodott a márciusi és a májusi buza és majdnem ennyivel esett a márciusi rozs ára is.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése: Tiszai 12,00—12,55, itiszi 11,50—11,05.

Határidőüzlet. Buza: március 12,00—02, május 13,01—02. Rozs: március 7,57—58, Tengeri: május 7,82—83 július 8,27—28.

Készárúüzlet. Buza: tiszai 77 kg 12,20—12,80, 78 kg 12,35—12,90, 79 kg 12,55—23,00, 80 kg 12,70—13,25. Itiszi 77 kg 11,05—11,85, 78 kg 11,80—12,00, 79 kg 11,95—2,15, 80 kg 12,10—12,25.

Rozs: pestv. 6,40—6,50, egyéb rozs 6,40—6,50, tak. árpa 9,60—9,80, fel-sőrárpa 11,00—13,15, zab 10,00—10,40 tiszai tengeri 6,30—6,40, egyéb tengeri 6,30—6,40, korpa 6,75—6,90.

Debreceni állatvásár:

A keddi lovásáron kevés volt a felhajtás. Jó minőségű loért 200—300 pengőt fizettek, a közepes minőségű ára 120 pengőtől felfelé a silány minőségűek ára 30 pengőnél kezdődik. Leginkább a 30—100 pengő értékű lovak keltek el, egyébként az irányzat lanya volt.

A szarvasmarha vásáron is kicsi volt a felhajtás. A kereslet a szopósborju iránt élénk, ára 50—58 fillér, a vágómarha 20—30 fillérért kelt, fejős tehén 80—250 pengő, jármos ökör páronként 230—450 pengő. Az irányzat lanya.

A keddi állatvásáron is volt adóárverés, de vevő nem akadt.

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

folytatni szándékoznak. kérdőíveket szintén kötelesek kitölteni és a rendelkezésre bocsátott határidő alatt a központi statisztikai hivatalhoz Budapestre beküldeni.

Fenti rendelkezések a törvényhatóságok területén működő összes egyesületekre, tekintet nélkül arra, hogy alapszabályaikat melyik kormányhatóság hagyta jóvá, egyaránt kötelezők és az ezen rendelkezésben foglalt kö-

telezettség be nem tartása miatt velük szemben a legfőbb felügyeleti hatóságok fentiek szerint fog eljárni.

Végül ezután ismételt felhívom az összes egyesületek és helyi csoportok elnökségeit, hogy a jelenlegi tisztikar névsorát hozzám haladéktalanul terjesszék be.

Debrecen, 1932. november hó 29.
Dr. Vásáry István esk.
polgármester.

NYOMTATVÁNYT
olcsón és izléseként készít:

lapunk nyomdája
József kir. herceg
utca 16. Tel. 2348

APIRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér
Vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban
Debreceni Ujságban és a Debreceni Független
Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben a világlóslást 22-41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Betöltendő állás nőknek

Másféleveg
kislányhoz tisztességes jobb nő keresek, aki mindenek mellett a háztartásban is segédkezne — esetleg anya és leánya együtt. Cím a kiadóban. 1619

Betöltendő állás férfiaknak

Kiskereskedőknél bevezetett helyi ügynököt jutalékra felveszek. Fischer, Dégenfeld-utca 2. 312

Lapelárusító

igazolvánnyal felvesszünk. Érdeklődni kiadóhivatalunkban, Kossuth u. 3.

Komenció

vagy hónapos fejő emberek és kocsis azonnalra felvétetik. Cím: Belleger 57. sz., — Acsádi uton. 301

Trafikosoknál

bevezetett ügynök jó mellékkel kaphat. Bineth cégnél, Hatvan utca 1. 1604

Állást kereső nők

Jobb nevelésű fiatal leány ajánlkozok idősebb házaspárnak, — vagy magános, nos ur nőhöz, esetleg egy vagy két gyermek mellé is, hol családtagoknak tekintenek, a háztartásban is segédkezne, varrás hoz is ért. Cím a kiadóban. 228

Fiatal asszony, szépen mos, vasal, — ur házakhoz ajánlkozok. Fele K. né. Vigkedv Mihály u. 32. 526

Állást kereső férfiak

Tervező,
kaligrafikus, irodai adminisztrátor, bármilyen elhelyezést keres. „Szerevény igényű” jellegre a kiadóba. 306

Butorozott szoba

Különbejáratu csinosan butorozott szoba olcsón kiadó. Miklós utca 2., keresztépület. 1613

Elegáns

butorozott szoba, külön bejárattal, olcsón kiadó. Károly Ferenc József ut 26. 314

Utcai

butorozott szoba, teljes ellátással 2 személynek is kiadó. Péterfa 24. első ajtó. 294

Balkonos,

elegánsan butorozott szoba kiadó. Püspökpalota, II. kapu, III. emelet, 12-a, balra. 6047

Kis butorozott szoba kiadó. Bethlen u. 1. 308

Különbejáratu butorozott, szép nagy szoba és egyszerűbb kicsi kiadó, esetleg — konyha használatra. — vagy ellátással. Huszár utca 13. 314

Csinosan butorozott szoba kiadó, december 1-re. Domb u. 17. 137

Különálló emeleti kicsiny, szépen butorozott szoba magánosnak kiadó. Paacsirta 11. 248

Kellemes,
meleg szob. butorozva, különbejárattal, teljes ellátással kiadó. Szent-Anna 58., keresztépület. 252

Szépen butorozott szoba, különbejárattal. Lére kiadó. Monri ezredes, Magos utca 17. szám. 307

Különbejáratu butorozott szoba egy — vagy két személyre kiadó. Szent Anna 5. — udvarban balra. 340

Kiadó lakás

Eladó
kisebb vagy nagyobb örökklakás belvárosban, parkban. Modern kifogástalan. Ajánlatot — „Örökklakás” jellegre a kiadóba. 1567

Erzsébet u. 50,
és Hunyadi u. sarkán lévő épületben lakások, üzlethelyiségek kiadók. A vágóhíd közelében 6 hold tanyás föld eladó. Kertész ügyvéd, Teleki utca 102. 310

Budán
szép kilátásu, adomentes, másodemeleti örök lakás, 4 utcai szobával, hallal olcsón eladó. Cím kiadóban. 179

Kiadó
azonnalra négyszobás, május 1-ére ötszobás első emeleti utcai urilakás, teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 76

Modern
4 szobás, hallos lakás, teljes komforttal, II. emeleten azonnal kiadó. Értekezni — Debreceni Első Takarékpénztárnál.

Kiadó
egy szoba, konyha lakás, fűszernél, Miklós utca 41.

Egy
utcai szoba, konyha, — kamara, külön mosóház, kiadó. December 1-re. Apaffi utca 20. 6055

Árpád-tér
közeli két szobás utcai, egy szobás udvari lakások azonnalra is kiadók. Patai utca 18. sz. 211

Ajánlat

Koksz
ismét korlátlanul kapható a Gázgyárban. 289

Olcsó tűzifa
Akácfa vágatlan 5 q vételnél 2,60 aprított 3 P. Nagyobb vételnél jelentős engedmény. — Ezenkívül tölgy és bükkfa, külföldi koksz hazai szenek, brikettek a legjobb minőségben és a lehető legolcsóbb áron. Prohászka és Társa, Bethlen 44. Telefon 11-61

Tükörcyártás,
üvegciszolás, foncsírozások, üvegezősek. Sipkovitsnál, Nagyvárud u. 15. Telefon 23-56. 1319

Szegedi
paprika különlegességek legolcsóbban csak Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér 7., szerezhető be. 1286

Báránnyelű
autó-, hajtó, lovagló kezyük legolcsóbb árban szerezhető be. — Kezyü- és fűzőzem. Kossuth u. 59. 163

3.20 P
prima borodó szét és aprított tűzifa. 280 hasábos. Gutmannál, — létrom u. 3. Telefon 31-90. 1132

Olcsó
áraitól és elsőrendű munkájáról közismert uri szabóság. Kun József, Ferenc József ut 44., udvarban. 5937

Ezüstírdikülök
hélelési, kezyük javítását, orvosi rendeltetésre haskötők, fűzők melltartók legolcsóbb árban szerezhető be. Fűzőzem. Kossuth u. 59. 6039

Óriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért Használt ékszerek vétele és eladása, Feldheim ékszerésznél, Piac 75. Ék szerkesztés, javítás legolcsóbban. 1322

Alacska
szén 3.20, hasábofa 2.80 vágva 3.20. Grünfeldnél, Csapó 16. 1225

Oktatás
Naményi gyorsíró-, gépiróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyítvány. Passage, Piac u. 26-b. 1384

Üzlet, műhely, raktár

Szepessi utca
25. sz. ház berendezett fűszerüzlettel eladó — esetleg bérbeadó. Értekezni Hatvan utca 40. 1262

Kiadó
egy üzlethelyiség, Bádógos u. 2, Alföldi-palota. 4450

Piac utcai
üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 224

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál.

Kereslet

Folytonzó
kályhát, kicsit keresek megvételre. Ispotály u. 13. 5964/a

Jókarban
levő ebédő és futószönyegetek veszek „Szönyeg” jellegre a kiadóban. 1536

Borszivattyu
keveset használt, 1 és fél colos borszivattyut veszek, vagy háromnegyed colos kifogástalan szivattyuval, ráfizetés mellett elcserélném. — Ázok hordókért 5-8 hl-es transport hordókat cserélnék. Cím a kiadóhivatalban. 263

Lakás és szoba kereslet

Feltétlen
különbejáratu, lehetőleg légfűtéses butorozott — szobát keresek. Ajánlatokat „Tisza” jellegre a kiadóba kérek. 1592

Hangszer

Zongora,
rövid, fekete, jutányos áron eladó, Ferenc József ut 39., keresztépület. 1620

Autó, motor, kerék r

Háromszázötvenes
vagy esetleg kisebb szülő motorkerékpárt vennék. Részletes leírást, típus, gyártási év fogyasztási ár stb. megjelölésével a kiadóba kérek „Kézpénz” jellegre. 5481

Szezon után
vennék egy motorkerék párt. Üzemen levők, jókarban tartott motorról kérek ajánlatot — pontos és részletes leírással, ármegjelöléssel. Vételárat kézpénzben fizetném. Ajánlatot a kiadóba „Kisebb motor” jellegre kérek. 5480

Eladó állatok

Fajgalamb,
tulzapszórás és helyszüke miatt eladó. — Apaffi-utca 20, 1406-a

Valódi
tisza angol yorkshirei választott malacok eladók. Piac u. 75. Ház-felügyelő. 5987

Eladó ház

Eladó
elköltözés miatt prima, jóvelmező bérpalota, legjobb, legszebb helyen és földszintes sarokház üzlethelyiséggel, lakással. — Teher átvehető. Ajánlatot „Prima” jellegre a kiadóba. 1566

Nap utca
23. számú jó kis ház, olcsón eladó. Maróthy György utca 24. sz. ház olcsón eladó. Hitelszövetkezetnél, Szent Anna tiz. 225

Föld
ház fölbrendbeli lakással. Mike Kelemen u. 5. Érdeklődni a helyszínen, vagy Dienes ingatlan iroda. 2930 utca 13. 3243

Eladó
Táncsis Mihály utca 40 szám alatti családi ház 210 négyzetögl udvarral gyümölcsfákkal. — Kedvező feltételek mellett. 156

Eladó föld

Parcellázott
házhelyek Homokkertben és Simonyi uton Kardos öla mögött eladók. Dr Kovács és — ügyvédi irodában Batthyány 14. 3372

ELADÓ
600 négyzetögl házhely esetleg 2 részben is. Rigó-u. 33 sz. (Homokkert) földvel és gyümölcsfákkal beültetve. Értekezni — Ispotály u. 13.

Eladó ingóság

Irogép,
használt, de teljesen jó karban levő eladó. Megtekinthető a kiadóban. 222

Egy
jókarban levő szép, — tiszta rvc. kocsis olcsón eladó. Apaffi utca 20.

Eladó
másológép, számozógép 2 méter hosszú asztal, festett kredenc, gázosillár, függönytartók. Csapó utca 40. 33

Különféle

Hermelin
és más boák eladók. — Kossuth u. 29. 309

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és apkiadóvállalat nyomdájában.
Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÓZÓ igazgató. FRISS SANDOR, művezető.